

İÇİNDEKİLER

A. Proje Tanıtımı

1. Gold Standard'a Göre Projenin Uygulanabilirliği
2. Mevcut Proje Durumu

B. Paydaş Toplantısının Tasarlanması

1. Toplantı Programı
 - i. Gündem
 - ii. Teknik Olmayan Özet
 - iii. Davet Takip Tablosu
 - iv. Bireysel Davetiye Metni
 - v. Kamu Davetiye Metni
2. Kullanılan Diğer Davet Yöntemleri

C. Danışma Süreci

1. Fiziksel Toplantı Katılımcıları
 - i. Katılımcı Listesi
 - ii. Değerlendirme Formları
2. Resimler
3. Görüşme Sonuçları
 - i. Toplantı Tutanağı
 - ii. Diğer Görüşme Tutanakları
 - iii. Tüm Yorumların Değerlendirilmesi
 - iv. Sürdürülebilir Kalkınma Değerlendirilmesinin Üzerinden Tekrar Geçilmesi
 - v. Yorumlardan Kaynaklı Değişikliklerin Özeti

D. Sürdürülebilir Kalkınma Matrisi

1. Kendi Sürdürülebilir Kalkınma Matrisi
 - i. 'Zararlılık' Değerlendirmesi
 - ii. Sürdürülebilir Kalkınma Matrisi
2. Paydaş Sürdürülebilir Kalkınma Matrisi
3. Birleştirilmiş Sürdürülebilir Kalkınma Matrisi

E. Sürdürülebilirlik İzleme Planının Tartışılması

F. Bölge Halkı Bilgilendirmesi Geri Bildirim Sürecinin Açıklanması

EK 1. Orijinal Katılım Listesi

EK 2. Orijinal Değerlendirme Formu

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

BÖLÜM A. PROJE TANITIMI

A. 1. Gold Standard'a Göre Projenin Uygulanabilirliği

a) Proje Faaliyetleri Ölçeği

Küçük ölçekli bir projedir. Projenin kurulu gücü 6.03 MW' dır.

b) Ev Sahibi Ülke veya Devlet

Proje Türkiye'de yer almaktadır.

c) Proje Faaliyetinin Türü

Proje, bir yenilenebilir enerji temini projesidir ve fosil olmayan ve tükenmeyen enerji kaynaklarından (hidroenerji) enerji üretir ve dağıtır.

d) Sera Gazları

Gold Standard kriterlerine uygun sera gazları arasında, proje karbondioksit (CO₂) Azaltıyor.

e) Resmi Kalkınma Yardımı (ODA)

Bu proje her hangi bir Resmi Kalkınma Yardımı (ODA) almadığı için Gold Standart'a kayıt için uygundur.

f) Diğer Sertifikalar

Proje başka herhangi bir sertifikaya sahip değildir. Bundan dolayı, proje Gold Standard kriterlerine uygundur.

A. 2. Mevcut Proje Durumu

Santral RAK İnşaat Turizm Demir Elektrik Üretim A.Ş tarafından işletilecektir. Projenin Tesis bedeli 11,898,615.08 \$ yatırım bedeli ise 16,109,479.26 \$ dır. Projenin ekonomik ömrü 50 yıldır.¹ Projenin inşaatı Ocak 2011 de başlayacaktır. İnşaatın 2 yıl içerisinde bitmesi planlanmaktadır.

¹ Samatlar HES Fizibilite Raporu, sayfa 238

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

BÖLÜM B. PAYDAŞ TOPLANTISININ TASARLANMASI

B. 1. Toplantı Programı

i. Gündem

GÜNDEM

1. Açılış
2. Projenin Tanıtımı
3. Projenin sorular eşliğinde açıklanması
4. Sürdürülebilir Kalkınma Değerlendirilmesi
5. Sürdürülebilir kalkınmanın izlenmesiyle ilgili görüşlerin paylaşılması
6. Kapanış

ii. Teknik Olmayan Özet

SAMATLAR REGÜLATÖRÜ VE HES PROJESİ TEKNİK OLMAYAN ÖZETİ

Projenin Amacı

RAK İNŞAAT TURİZM DEMİR ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş tarafından Kastamonu İli, Araç İlçesi sınırları içerisinde Araç çayı üzerinde “6.03 MW kurulu gücünde “Samatlar Regülâtörü ve Hidroelektrik Santrali” yapılması ve işletilmesi planlanmaktadır. Hidroelektrik santralının tek amacı enerji üretimidir. Tesislerin tamamlanma süresi yaklaşık 2 yıldır. Projenin ömrü, santral tamamlandıktan sonra 50 yıldır. Proje kapsamında inşaat aşamasında 80-100 kişi, işletme aşamasında ise yaklaşık 4-5 kişinin çalışması planlanmaktadır. Gerek duyulan personel projeye en yakın yerleşim yerlerinden temin edilecektir. Proje kapsamında inşaat aşamasında çalışacak olan personelin her türlü teknik ve sosyal altyapı ihtiyaçları için yemekhane, mutfak, soyunma yeri, duş, tuvalet, lavabo, ardiye, idari ve teknik büroların yer aldığı bir adet şantiye kurulacaktır. Gerçekleştirilmesi planlanan proje ile elde edilecek enerji ulusal şebekeye verilecek olup bölgenin enerji talebinin karşılanmasına katkı sağlayacak kamu yararı taşıyan bir projedir.

Projenin Yeri

Samatlar Regülâtörü ve HES Projesi, Kastamonu ili Araç ilçesi sınırları içerisinde, Araç Çayı üzerinde yer almaktadır.

Hidroelektrik Enerjisi İle Elektrik Üretimi

Hidroelektrik Enerji; hızla akan suyun enerjisiyle döndürülen elektrik jeneratörlerinden elde edilen elektriktir. Hidroelektrik Enerji Santralleri; içme, kullanma ya da sanayi suyu sağlamak amacıyla ırmakların önü kesilerek oluşturulan baraj göllerinde kurulmaktadır. Hidrolik enerji dünya üzerinde yenilenebilir enerji türlerinin en yaygını olmakla beraber, çevre üzerinde oluşturduğu olumlu etkilerde göz ardı edilmemelidir. Ülkemizde gerek iklim, gerekse coğrafi konum bakımından Karadeniz bölgesi büyük bir hidrolik potansiyele sahiptir. Ülkemizin petrol kaynakları yönünden yetersiz olması, buna karşılık yüzeysel su kaynakları yönünden zengin

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

olması, enerji politikasının hidroelektrik santrallere (HES) doğru kaymasını zorunlu hale getirmiştir. HES'ler işletim maliyetlerinin düşük olması ve çevreye çok önemli zarar verici etkileri bulunmaması nedeniyle tüm dünyada tercih edilen başlıca enerji kaynaklarından.

Projenin Aşamaları

- İnşaat Aşaması
- İşletme Aşaması

Proje, Gold Standard Organizasyonu platformunda kazanacağı değer ve bununla ilgili getiriler (VER- Gönüllü Emisyon Azaltma Kredileri) kullanılmak suretiyle gerçekleştirilecektir.

iii. Davet Takip Tablosu

Kategori Kodu	Kurum	Davetli	Davet Şekli	Davet Tarihi	Onay Alındı mı ? E/H
A	Yenice Köyü Muhtarı	Halim Gedik	Faks/Posta	09.07.2010	E
A	Samatlar Köyü Muhtarı	Veli Küçükgülzel	Faks/Posta	09.07.2010	E
A	Kayaboğazı Köyü Muhtarı	Eşref Taşöz	Faks/Posta	08.07.2010	E
A	İğdir Merkez Köyü Muhtarı	Serdar Buyurucu	Faks/Posta	09.07.2010	E
B	Araç İlçe Belediye Başkanlığı	Mustafa Ayanoğlu	Faks/Posta	08.07.2010	E
B	T.C Kastamonu Valiliği	Mustafa Kara	Faks/Posta	08.07.2010	E
B	T.C Araç Kaymakamlığı	Kemal Kızılkaya	Faks/Posta	08.07.2010	E
F	Greenpeace Türkiye	Hilal Atıcı	Faks/Posta	08.07.2010	E
B	Türkiye Büyük Millet Meclisi T.B.M.M	Hakkı Köylü	Faks/Posta	08.07.2010	E
B	Kastamonu İl Çevre ve Orman	Yaşar Polat	Faks/Posta	08.07.2010	E

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

	Bakanlığı İl Müdürlüğü				
C	T.C Çevre Ve Orman Bakanlığı	Mustafa Şahin	Faks/Posta	08.07.2010	E
B	Türkiye Büyük Millet Meclisi T.B.M.M	Mehmet Serdaroğlu	Faks/Posta	08.07.2010	E
B	Türkiye Büyük Millet Meclisi T.B.M.M	Hasan Altan	Faks/Posta	08.07.2010	E
B	Türkiye Büyük Millet Meclisi T.B.M.M	Musa Sıvacıoğlu	Faks/Posta	08.07.2010	E
D	Bölgesel Çevre Merkezi (REC) Türkiye	Sibel Sezer Eralp	Faks/Posta	08.07.2010	E
F	WWF Turkey	Tolga Baştak	Faks/Posta	08.07.2010	E
E	Gold Standard	Nahla Sabet	Posta	08.07.2010	E
F	Mercy Corps	Nancy Lindborg	Posta	08.07.2010	E
F	Helio International	Rod Janssen	Posta	08.07.2010	E

Öncelikle Türkiye Büyük Millet Meclisi davet edilmelidir çünkü proje alanında yaşayan insanlar vekillerce temsil edilmektedir. Belediye personeli bölgede uygulanan tüm faaliyetlerden sorumlu olduğundan, Belediye de davet edilmiştir. Proje ile ilgili görüş ve düşüncelerini almak üzere sivil toplum kuruluşları davet edilmiştir. Proje, yerel alan, toplum ve kültür ile ilgili bilgi paylaşımının LCS sırasında yapılması planlanmıştır.

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

iv. Bireysel Davetiye Metni.

Aşağıda verilen davet mektubu yukarıda belirtilen paydaşlara e-posta/posta/faks yolu ile iletilmiştir:

Sayın,

Kastamonu ili, Araç ilçesinde; 6,03 MW kurulu güce sahip olacak şekilde inşa edilmesi planlanan RAK İNŞAAT TURİZM DEMİR ELEKTRİK ÜRETİM A.Ş.'ye ait Samatlar Regülâtörü ve Hidroelektrik Enerji Santrali Projesi'nin tanıtımının yapılması, çevresel ve sosyo-ekonomik etkileri hakkında bilgi verilmesi ve projenin karbon emisyonunun azaltılmasına olan katkısı nedeniyle Uluslararası Gold Standart Organizasyonu platformunda kazandığı değer ve bununla ilgili getiriler ile ilgili bilgi vermek ve projeye dair görüş ve önerilerinizi almak üzere 28 Temmuz 2010 tarihinde saat 11.00 da İğdir Merkez Köyü, İğdir İlköğretim Okulu'nda yapılacak olan Paydaş Toplantısı'na teşriflerinizi arz ederim.

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

 ENERJİ - ÇEVRE
**Enerji Çevre Yatırımları
ve Danışmanlığı Ltd. Şti.**

09.07.2010

SAMATLAR KÖYÜ MUHTARLIĞI
SN: VELİ KÜÇÜKGÜZEL

Kastamonu İli , Araç İlçe'sinde; 6,03 MW kurulu güce sahip olacak şekilde yapılması planlanan Rak İnşaat Turizm Demir Elektrik Üretim A.Ş.'ye ait Samatlar Regülatörü ve HES Projesi'nin tanıtımının yapılması, çevresel ve sosyo-ekonomik etkileri hakkında bilgi verilmesi ve projenin karbon emisyonunun azaltılmasına olan katkısı nedeniyle Uluslararası Gold Standard platformunda kazandığı değer ve bununla ilgili getiriler ile ilgili bilgi vermek ve projeye dair görüş ve önerilerinizi almak üzere 28 Temmuz 2010 tarihinde saat 11:00 da İğdir İlköğretim Okulu, İğdir Merkez Köyü / Araç / Kastamonu adresinde yapılacak olan Paydaş Toplantısı'na teşekkürlerinizi arz ederim.

Özge SAHİN

enerjicv.com.tr

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

07.07.2010

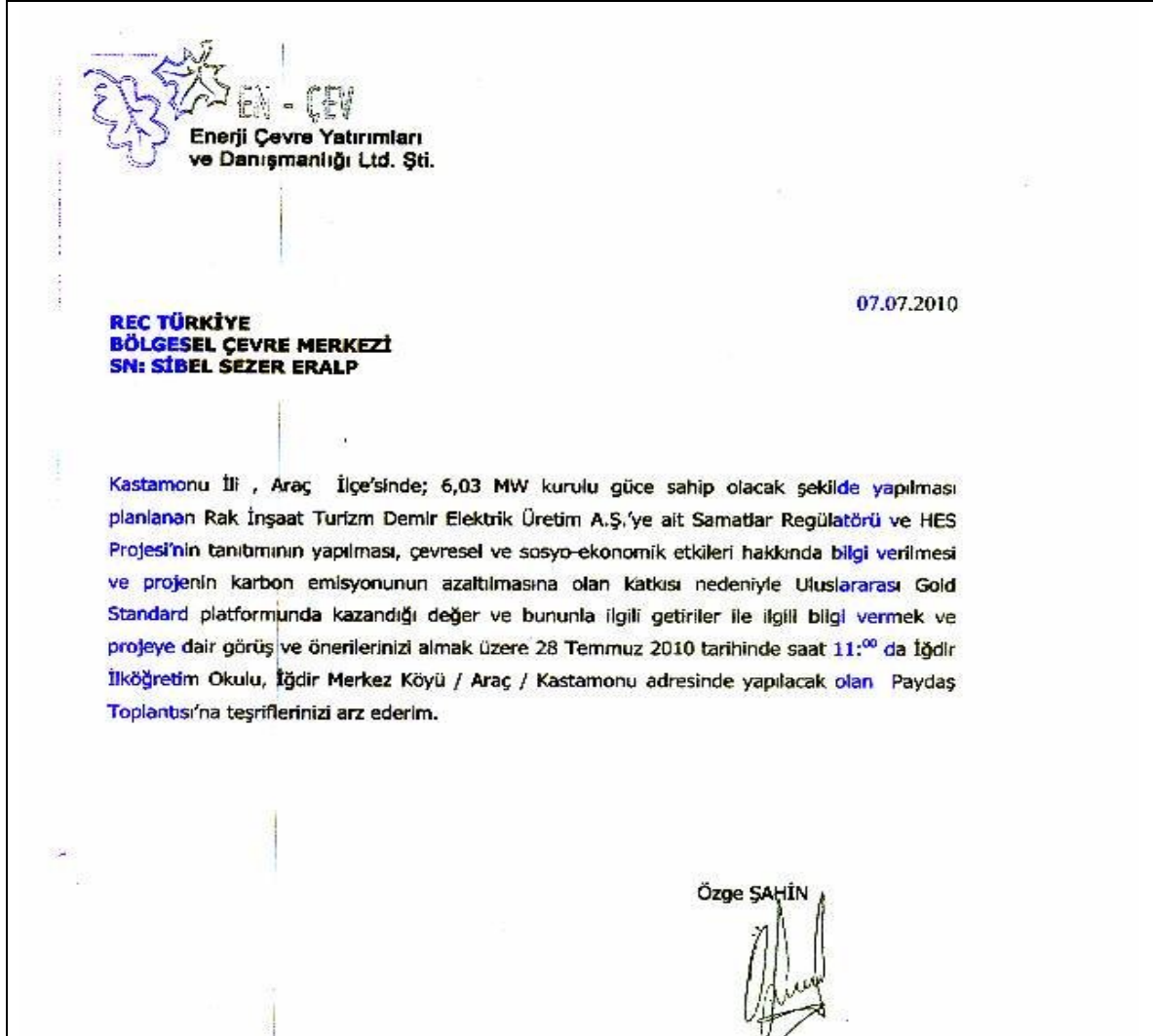
GREENPEACE
ENERJİ VE İKLİM KAMPANYASI SORUMLUSU
SN: HİLAL ATICI

Kastamonu İli , Araç İlçe'sinde; 6,03 MW kurulu güce sahip olacak şekilde yapılması planlanan Rak İnşaat Turizm Demir Elektrik Üretim A.Ş.'ye ait Samatlar Regülatörü ve HES Projesi'nin tanıtımının yapılması, çevresel ve sosyo-ekonomik etkileri hakkında bilgi verilmesi ve projenin karbon emisyonunun azaltılmasına olan katkısı nedeniyle Uluslararası Gold Standard platformunda kazandığı değer ve bununla ilgili getiriler ile ilgili bilgi vermek ve projeye dair görüş ve önerilerinizi almak üzere 28 Temmuz 2010 tarihinde saat 11:00 da İğdir İlköğretim Okulu, İğdir Merkez Köyü / Araç / Kastamonu adresinde yapılacak olan Paydaş Toplantısı'na teşekkürlerinizi arz ederim.

Özge ŞAHİN

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

v. Kamu Davetiye Metni

Aşağıdaki davet mektubu 23 Temmuz 2010 tarihli “Kastamonu Sözcü” yerel gazetesinde yayınlanmıştır.

Kastamonu İli, Araç İlçesi’nde yapılması ve işletilmesi planlanan Samatlar Regülatörü ve Hidroelektrik Enerji Santrali Projesi ile ilgili olarak projenin karbon emisyonunun azaltılmasına olan katkısı nedeni ile Uluslar arası Gold Standart organizasyonu platformunda halkı bilgilendirmek, görüş ve önerilerinizi almak üzere aşağıda belirtilen yer ve tarihte bir toplantı düzenlenecektir. İlgililerin katılmasını rica ederiz.

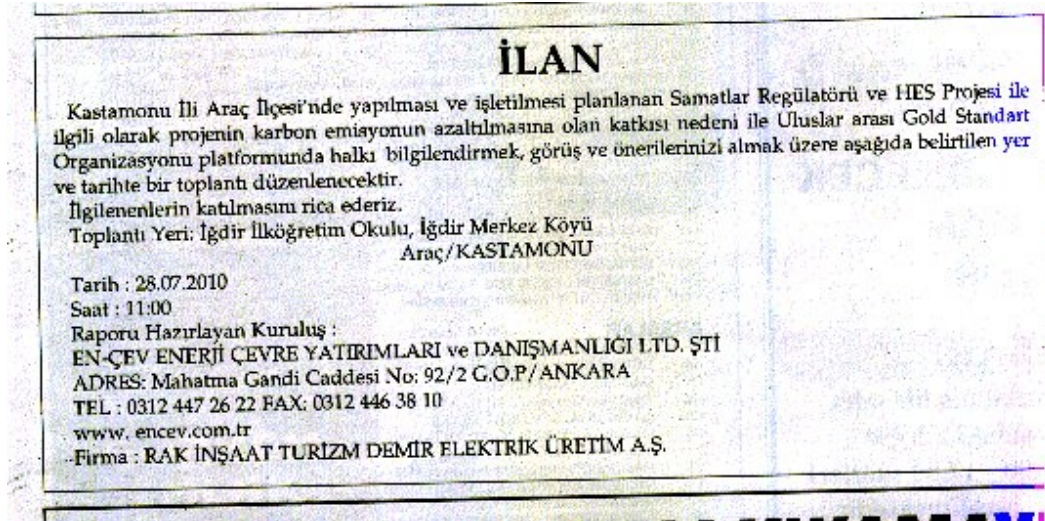
The Gold Standard
Premium quality carbon credits

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

Toplantı Yeri: İğdir Merkez Köyü/ İğdir İlköğretim Okulu,ARAÇ/KASTAMONU

Tarih: 28.07.2010

Saat: 11.00

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

B. 2. Kullanılan Diğer Davet Yöntemleri

Tüm kurumsal paydaşlar, resmi kurumlar ve sivil toplum örgütleri, aynı iletişim yöntemi ile yani davetiye göndermek, e-posta ve devlet kurumlarında yapılan kamu anonsları vs ile davet edilmiştir. Bunun ardından toplantıya şahsen katılamayan kurumsal paydaşlar ve resmi kurumlar çağırılarak proje hakkında bilgilendirilmiştir.

BÖLÜM C. DANIŞMA SÜRECİ

C. 1. Fiziksel Toplantı Katılımcıları

i. Katılımcı Listesi

Orijinal Katılım listesi EK-1 olarak eklenmiştir. Fakat yalnızca 4 kişi katılım formunu imzalamak istemiştir. Diğerleri imzalamak istememiştir.

Katılımcı Listesi					
Tarih ve Saat: 27.07.2010					
Yer: Yenice Köyü					
Kategori Kodu	Katılımcının adı, Mesleği / Toplumdaki Yeri	Bay/ Bayan	İmza	Kurum	İletişim Bilgisi
A	Şaban Üstün Müslümler Köyü Muhtarı	Bay		Müslümler Köyü	

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

A	Eyüp BaşkurtBölge Sakini	Bay		Kayabaşı Köyü	
A	Eşref Taşöz Kayaboğazı Köyü Muhtarı	Bay		Kayaboğazı Köyü	
A	Yusuf Ünal Bölge Sakini	Bay		Balçıkhisar Köyü	

Değerlendirme Formu

Orjinal Değerlendirme formu EK-2 olarak rapora eklenmiştir.

İsim	Daim Büyükkakça
Toplantı hakkındaki izlenimleriniz nelerdir?	Halkın çoğunluğu onaylıyor. İşsizlik hat safhada olduğu için..
Projenin beğendiğiniz yönleri nelerdir?	Türkiye'nin elektrik enerji eksikliği bu tür projelerin çoğalması ile azalacağını umut ediyoruz.
Projenin beğenmediğiniz yönleri nelerdir?	
İmza	

İsim	İsmail Ertan
Toplantı hakkındaki izlenimleriniz nelerdir?	Proje hakkında karşılıklı irtibat güzel geçti.
Projenin beğendiğiniz yönleri nelerdir?	İş imkanı olması ve de bölgeye zararlı bir yönü bulunmuyor. .
Projenin beğenmediğiniz yönleri nelerdir?	
İmza	

İsim	Mustafa Yörük
Toplantı hakkındaki izlenimleriniz nelerdir?	Olumlu geçti. .
Projenin beğendiğiniz yönleri nelerdir?	Bölgeye getireceği iş imkanı
Projenin beğenmediğiniz yönleri nelerdir?	Olumsuz bir etki bırakmadı.
İmza	

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

İsim	Mehmet Kederli
Toplantı hakkındaki izlenimleriniz nelerdir?	İyi.
Projenin beğendiğiniz yönleri nelerdir?	İğdir ekonomi düzelir.
Projenin beğenmediğiniz yönleri nelerdir?	Bahçeler kurur.
İmza	

C. 2. Resimler

Paydaşlar toplantı sunumunu dinlerken

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

Paydaşlar kısa proje özetini okurken ve danışmanımızı dinlerken

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

Danışmanımız proje hakkında bilgi verirken

C. 3. Görüşme Sonuçları

i. Toplantı Tutanağı

Araç deresinin üzerine kurulacak ve işletilecek 6.03 MW lık Samatlar Regülatörü ve Hidroelektrik Enerji Santrali hakkında bilgi vermek için ve halkı sera gazları salınımı ve azaltma opsiyonları hakkında bilinçlendirmek için Kastamonu ili Araç ilçesinde 28/07/2010 tarihinde yerel halk ile paydaş toplantısı yapılmıştır. Fakat yalnızca 4 kişi katılım tutanağını imzalamış, diğerleri imzalamak istememiştir. Gold Standard yardımcı organizasyonlarından WWF, Greenpeace, Helio International, Mercy Corps ve REC Türkiye gibi organizasyonlardan görevliler toplantı hakkında bilgilendirilmiştir. Toplantı yeri proje alanına en yakın olabilecek yerde seçilmiştir ve kiraathanede olacak toplantı hakkında belediye anonsları ve bölgesel gazeteler kullanılarak anonslar yapılmıştır. Sunumdan önce toplantı gündemi açıklanmış ve projenin teknik olmayan özeti katılımcılara dağıtılmıştır.

Projenin geliştiricileri, teknoloji ve santralin işletmesini, Gold Standard hakkında bilgi, hava emisyonunu azaltma miktarını ve bunun önemini anlatan sunumu ve tanıtımı EN-ÇEV Enerji ve Çevre Yatırımları Danışmanlık Şirketi tarafından yapılmıştır.

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

Proje hakkında, sürdürülebilir Kalkınma çalışması yapılmış, sorular ve yorumlar katılımcılardan alınmıştır. Bunlar yorumlar kısmına işlenmiştir.

Soru 1: Kesin proje yeri neresidir?

Cevap: Topografik harita ve uydu resimlerinden yararlanılarak proje yeri gösterilmiş bunun yanında bölgede halkın bildiği bazı yerler tarifte kullanılarak projenin tam yeri halka anlatılmıştır.

Soru 2: Cebri borunun çapı nedir?

Cevap: 1.8 m.

Bu toplantıda,

- Gözlenmiştir ki, bütün bölge sakinleri projeyi desteklemektedirler. Fakat inşaat sırasında minimum çevresel zarar istenmektedir
- Santralde çalışacak elemanların mümkün olduğunca yöre halkından seçilmesi talep edilmiştir.
- Bütün katılımcılar küresel ısınmaya sebep olmayan projelerin desteklenmesi konusunda hemfikirdir
- Yöre halkı bahsedilen projenin yöreyi sosyal ve ekonomik yönden geliştireceğini düşünmektedir.

ii. Diğer Görüşme Tutanakları

Başka görüşme olmamıştır.

iii. Tüm Yorumların Değerlendirilmesi

Paydaş yorumları	Yorumlar dikkate alındımı (Evet/ Hayır)?	Açıklama (Neden? Nasıl?)
Cebri borunun çapı nedir?	Evet	1.8 m.
Kesin proje alanı neresidir?	Evet	Topografik harita ve uydu resimlerinden yararlanılarak proje yeri gösterilmiş bunun yanında bölgede halkın bildiği bazı yerler tarifte

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

		kullanılarak projenin tam yeri halka anlatılmıştır.
Suyun ne kadar alınacak?	Evet	DSİ ile imzalanacak su kullanım hakkı sözleşmeleri kapsamında 'can suyu, içme suyu, ve kuyulardan çekilen sular' bırakılacak geri kalan su regülatör için kullanılacaktır. Eğer su kalmazsa HES, suyun yeterli olmadığı aylarda çalıştırılmayacaktır.

iv. Sürdürülebilir Kalkınma Değerlendirilmesinin Üzerinden Tekrar Geçilmesi

	Evet	Hayır
Sürdürülebilir kalkınma değerlendirilmesi tekrar yapılacak mı?	☐	X

Katılımcılardan herhangi bir negatif görüş alınmamıştır. Bu sebeple, sürdürülebilir kalkınma değerlendirmesinin tekrar üzerinden geçilmesine gerek yoktur.

v. Yorumlardan Kaynaklı Değişikliklerin Özeti

Gerekirse eğer, bozulan eski yolların yerine yenileri yapılacaktır.

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

BÖLÜM D. SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA MATRİSİ

D. 1. Kendi Sürdürülebilir Kalkınma Matrisi

i. ‘Zararsızlık’ değerlendirilmesi

Korunması gereken prensipler		Proje ile ilgisi	Projenin prensipleri ihlali(düşük, orta, yüksek)	Azaltıcı Önemler
1. İnsan Hakları	Proje hiç bir korunması gereken tarihi, doğal ya da kültürel miras alanına zarar vermemektedir.	Proje kapsamında dünya Kültür ve Tabiat miraslarının korunması Sözleşmesi gereği korunması gereken tarihi, doğal ya da kültürel miras alanı yoktur. ²	Yok	
	Proje yeniden yapılandırma yapmamalıdır.	Zorunlu yeniden yapılandırma olmayacaktır.	Yok	
	Proje insan hakları ihlali yapmayacaktır. Ve insan hakları sözleşmesinin bütün maddelerine saygı gösterecek ve uygulayacaktır.	Türkiye yıllardır Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesine taraftır. ³ Bu nedenle ulusal ve uluslar arası korunan haklar göz önüne alınacaktır.	Yok	
2. Çalışma Koşulları	Proje; çocuk işçiliğine müsamaha	Türkiye ILO (International Labour	Yok	

² Samatlar ÇED Raporu , sayfa 61-63

³: <http://www.mfa.gov.tr/the-european-convention-on-human-rights.en.mfa>

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

	göstermemelidir.	Organisation) nun içinde 182. ⁴ ve 138. ⁵ maddelerinde geçen çocuk işçiliğini önleme anlaşmasını imzalamıştır.		
	Proje; işçilerin sendikal haklarını ve toplu sözleşme haklarını gözetmektedir. Proje bu hakların ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına rol almamaktadır.	Proje inşaatı ve işletmesi sırasında konuyla ilgili bütün maddeleri uygulayacaktır. (madde 87 ⁶ , 98 ⁷ ve 102 ⁸)	Yok	
	Proje; zorla çalıştırma gibi herhangi bir Zorlayıcı istihdamdan yana değildir.	Türkiye'nin ILO ile imzaladığı anlaşmadaki 29 ⁹ ve 105 ¹⁰ maddeler uygulanacaktır.	Yok	
	Proje; cinsiyete, ırk, din, cinsel eğilim ya da diğer başka sebeplere dayanan ayrıma neden olmamaktadır.	Türkiye'nin ILO ile imzaladığı anlaşmada geçen 100 ¹¹ ve 111 ¹² maddelere göre hiçbir şekilde hiçbir kimseye ayrımcılık yapılmayacaktır.	Yok	

⁴ <http://www.ilo.org/public/turkish/region/eurpro/ankara/about/soz182.htm>

⁵ <http://www.ilo.org/public/turkish/region/eurpro/ankara/about/soz138.htm>

⁶ <http://www.ilo.org/public/turkish/region/eurpro/ankara/about/soz087.htm>

⁷ <http://www.ilo.org/public/turkish/region/eurpro/ankara/about/soz098.htm>

⁸ <http://www.ilo.org/public/turkish/region/eurpro/ankara/about/soz102.htm>

⁹ <http://www.ilo.org/public/turkish/region/eurpro/ankara/about/soz029.htm>

¹⁰ <http://www.ilo.org/public/turkish/region/eurpro/ankara/about/soz105.htm>

¹¹ <http://www.ilo.org/public/turkish/region/eurpro/ankara/about/soz100.htm>

¹² <http://www.ilo.org/public/turkish/region/eurpro/ankara/about/soz111.htm>

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

	Proje; işçilere sağlıklı ve güvenliği iş ortamı sağlamakta ve sağlıklı ve güvensiz ortamlarda çalışmayı engellemektedir.	İş sağlığı ve güvenliği için bütün araştırmalar yapılacak ve önlemler alınacaktır. Ve ayrıca , Türkiye'nin ILO ile imzaladığı anlaşmada geçen 155 ¹³ ; madde uygulanacaktır.	Yok	
3.Çevresel Koruma	Proje çevresel koşullar ile ilgili olarak önleyici bir yaklaşımda bulunmaktadır ve önleyici prensibe karşıt bir uygulama içinde değildir. Bu prensip şu şekilde tanımlanabilir. Bir aktivite insan sağlığı ya da çevreye zarar verme tehdidi ortaya çıkardığında, sebep sonuç ilişkileri bilimsel olarak tamamiyle kurulmamış olsa bile önleyici önlemler alınmalıdır.	Proje belirgin bir kirlilik yaratmayacaktır. Minör atıklar (evsel atık, makine yağları) ise ilgili çevre kanunlarına uygun şekilde işlenecektir. ¹⁴ .	Düşük	
	Proje; a) kanunla	Türkiye korunan alanlarla ilgili	Yok	

¹³ <http://www.ilo.org/public/turkish/region/eurpro/ankara/about/soz155.htm>

¹⁴ Samatlar ÇED Raporu, sayfa 154-155

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

	korunan, b) koruma altına alınma için resmi teklif verilen, c) kurumlarca yüksek koruma değerlerine sahip alan olarak tanımlanan, d) geleneksel yerel halk tarafından koruma altında olan kritik doğal çevre ihlallerine neden olmamaktadır.	uluslararası sözleşme olan BERN ve RAMSAR¹⁵ sözleşmelerine taraftır. Proje alanında korunan herhangi bir yer yoktur.¹⁶		
4 .Yolsuzluğa Karşı	Proje yolsuzluğa karışmamıştır.	Türkiye'nin OECD ye katılmasından sonar proje hiç bir yolsuzluğa karışmamıştır ¹⁷ .	Düşük	

ii. Sürdürülebilir Kalkınma Matrisi

İndikatör	Azaltım Önlemi	Binyıl Kalkınma Hedefleri (MDG)	Seçilen Parametre Ve Açıklaması	Başlangıç Skoru
Gold Standard Sürdürülebilir kalkınma indikatörleri	Azaltma önlemleri “zarar yok (do no harm)” tablosundan al ya da (-) skoru nötrlemek için azaltma önlemlerini belirt.	www.undp.or/mdg ve www.mdgmonitor.org İndikatörlerin yerel MDG hedefleriyle olan ilgisini açıkla	Proje Geliştirici tarafından tanımlanan	Negatif etki: (-) Positif etki: (+) Etkisiz: (0)

¹⁵ Samatlar ÇED Raporu, sayfa 61 ve 86

¹⁶ Samatlar ÇED Raporu 61

¹⁷ http://www.oecd.org/country/0,3377,en_33873108_33873854_1_1_1_1_1,00.html

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

Hava Kalitesi	Azaltma Önlemleri bu gösterge ile ilgili değildir.	MDG Amaç 7: Çevresel Sürdürülebilirliğin Sağlanması Hedef7.a: Sürdürülebilir kalkınma ilkelerinin devlet politikalarına ve programlarına entegre edilmesi ve çevresel kaynakların kaybedilmesinin tersine çevrilmesi	Parametre: Muhtemelen tonlarca SO _x ve NO _x Kömür ve yakıt tesislerinden kaydırılacaktır. Hedef: Proje SO ₂ ve NO _x emisyonlarının azaltımına katkıda bulunacaktır. Yenilenebilir enerji kaynaklarının oluşturulması ile ulusal enerji içersinde yer alan fosil yakıt oranı azaltılacaktır.	+
Su Miktarı ve Kalitesi	Azaltma Önlemleri bu gösterge ile ilgili değildir.	MDG Amaç 7: Çevresel Sürdürülebilirliğin Sağlanması Hedef 7.a: Sürdürülebilir kalkınma ilkelerinin devlet politikalarına ve programlarına entegre edilmesi ve çevresel kaynakların kaybedilmesinin tersine çevrilmesi	Parametre: Su kalitesi ve miktarı bölge için yeterlidir. Hedef: Proje faaliyeti nedeni ile suyun kalitesi etkilenmeyecektir. Minimum akışın elde edildiğinden emin olunması için sürekli olarak izlenecektir.	0
Toprak Yapısı	Azaltma Önlemleri bu gösterge ile ilgili değildir.	MDG Amaç 7 Çevresel Sürdürülebilirliğin Sağlanması Hedef 7.a 7.1.“Arazinin kısmı ormanlıktır”.	Parametre: Beklenmedik bir toprak hareketi yoktur. Hedef: : Proje, taban çizgisine kıyasla heyelan risk seviyesinde değişikliğe neden	0

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

			olmayacaktır.	
Diğer Kirleticiler	Azaltma Önlemleri bu gösterge ile ilgili değildir.	MDG 7 Çevresel Sürdürülebilirliğin Sağlanması Hedef 7a. <i>MDG raporunda bu kirleticilerden bahsedilmemiş olsa da, bunları “çevresel kaynak kaybı” ile ilgili şekilde ele alacağız.</i>	Parametre: Bölgede başka bir kirleticisi bulunmamaktadır. Hedef: : Proje her hangi bir diğer kirleticisi meydana getirmeyecektir. Bunun yanında, Gürültü seviyesi ÇED raporunda belirtilen düzeyin altında tutulacaktır.	0
Biyolojik Çeşitlilik	Azaltma Önlemleri bu gösterge ile ilgili değildir.	MDG 7 Çevresel Sürdürülebilirliğin Sağlanması Hedef7b: <i>Azalan biyolojik çeşit kaybı, 2010 itibariyle başarılan, kayıp miktarında önemli azalış</i>	Parametre: Bölgede mevcut habitat ve biyolojik çeşitlilik vardır. Hedef: İnşaat aşamasında bazı bitkiler etkilenecektir. İnşaat tamamlandıktan sonra zarar gören bitkiler yeniden dikilecektir.	0
İstihdam Kalitesi	İş güvenliği ve ilgili güvenlik protokolleri kapsamında işçilere yeterli eğitimler sağlanacaktır. Kaza risklerine karşı bir acil durum planı hazırlanacaktır.	MDG Amaç 1: Aşırı yoksulluğu ve açlığı ortadan kaldırmak Hedef 1.a: <i>Kadınlar ve gençler dâhil olmak üzere herkes için tam ve üretken bir istihdam ve saygın bir iş elde etmek. 1.4 İstihdam edilen kişi başına GSYİH büyüme hızı elde etmek</i>	Çalışanlara yönelik eğitim Parametre: Çalışma şartları bölgede yetersizdir. Hedef: Proje yerel halka istihdam sağlayarak bölgedeki işsizliği azaltacak.	+

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

Geçim		MDG Amaç1: Aşırı yoksulluğu ve açlığı ortadan kaldırmak Hedef1.a: <i>Kadınlar ve gençler dâhil olmak üzere herkes için tam ve üretken bir istihdam ve saygın bir iş elde etmek</i> <i>1.4 İstihdam edilen kişi başına GSYİH büyüme hızı elde etmek 1.5 İstihdam-Nüfus Oranına</i>	Parametre: Proje olmadan yerel halka ek bir gelir olmaması Hedef: Proje inşaat ve işletme aşamalarında yeni iş imkânları sağlayacaktır.	+
Ulaşılabilir ve temiz enerji hizmetlerine erişim	Azaltma Önlemleri bu gösterge ile ilgili değildir.		Parametre: Türkiye de enerji talebi giderek artmaktadır. Proje faaliyetleri olmazsa enerji üretiminde bir gelişme olmayacak ve yenilenebilir kaynakların yerini fosil yakıtlar alacaktır. Hedef: SAMATLAR HES projesi enerji Sistemleri verimliliği arttırmada faydalı olmaktadır. Ayrıca, fosil yakıtların ikame edilmesi Proje, temel senaryoya kıyasla önemli fosil yakıtlarına (Doğal gaz, kömür ve petrol) olan bağımlılığı	0

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

			azaltacaktır.)	
Kişisel ve kurumsal Kapasite	Azaltma Önlemleri bu gösterge ile ilgili değildir.	MDG Amaç1 Aşırı Yoksulluğu ve Açlığı Ortadan Kaldırmak Hedef 1.b: <i>Kadınlar ve gençler dâhil olmak üzere herkes için tam ve üretken bir istihdam ve saygın bir iş elde etmek</i> <i>1.4 İstihdam edilen kişi başına GSYİH büyüme hızı elde etmek</i> <i>1.5 İstihdam – Nüfus Oranına</i> <i>1.6 Günlük \$1 altında yaşayan kişilerin oranı (PPP)</i> <i>1.7 Toplam istihdam içerisinde kendi hesabı olan ve aile çalışanlarına katkıda bulunanların oranı</i>	Parametre: Yerel halkın eğitimi ve becerilerinde önemli bir gelişme yoktur. Ayrıca, insanların çoğu çevresel sorumluluklarının bilincinde değildir. Hedef: Personele sağlanacak eğitimlerin yardımı ile çevresel konulara ilişkin farkındalık geliştirilecektir.	+
İstihdam ve Gelir Sağlama	Azaltma Önlemleri bu gösterge ile ilgili değildir.	MDG Amaç 1: Aşırı Yoksulluğu ve Açlığı Ortadan Kaldırmak Hedef 1.b: <i>Kadınlar ve gençler dâhil olmak üzere herkes için tam ve üretken bir istihdam ve saygın bir iş elde etmek</i> <i>1.4 İstihdam edilen kişi başına GSYİH büyüme hızı elde etmek</i> <i>1.5 İstihdam – Nüfus Oranına</i>	Parametre: İstihdam durumu sabittir. Hedef: İşletme aşamalarında birçok insan istihdam edilecektir. Bu nedenle proje yerel işsizlik oranının azalmasına katkıda bulunacaktır.	+

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

		1.6 Günlük \$1 altında yaşayan kişilerin oranı (PPP) 1.7 Toplam istihdam içerisinde kendi hesabı olan ve aile çalışanlarına katkıda bulunanların oranı		
Ödeme ve Yatırım Dengesi	Azaltma Önlemleri bu gösterge ile ilgili değildir.	MDG Amaç 8: Kalkınma için Küresel bir İşbirliği geliştirmek Hedef 8.d: Ulusal ve uluslararası önlemler ile uzun vadede borcu sürdürülebilir hale getirmek için gelişmekte olan ülkelerin borç meselelerini kapsamlı bir şekilde ele almak	Parametre: Türkiye' nin doğal gaz, ithal kömür gibi ithal fosil yakıta yüksek oranda bağılılığı. Hedef: Petrol ve doğal gazın kaydırılması ile muhtemel ödeme tasarrufları Proje, temel önemli fosil yakıtlarına (Doğal gaz, kömür ve petrol) olan bağımlılığı azaltacaktır.)	+
Teknoloji transferi ve teknolojik özgüven	Azaltma Önlemleri bu gösterge ile ilgili değildir.	MDG Amaç8 Kalkınma için Küresel bir İşbirliği geliştirmek Hedef 8.f Özel sektörün işbirliği ile özellikle bilgi ve iletişim alanındaki yeni teknolojilerin yararlarını kullanılır hale getirmek	Parametre: Teknolojik gelişimde herhangi bir değişiklik yoktur. Hedef: Proje Türkiye'ye teknoloji transferi konusunda bir fırsat yaratacak ve ülkedeki tedarikçilerin kalkınmasını sağlayacaktır.	+

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

D. 2. Paydaş Sürdürülebilir Kalkınma Matrisi

İndikatör	Azaltım Önlemleri	Binyıl Kalkınma Hedefleri	İndikatör	Azaltım Önlemleri
Gold Standard Sürdürülebilir kalkınma indikatörleri	Azaltma önlemleri “zarar yok (do no harm)” tablosundan al ya da (-) skoru nötrlemek için azaltma önlemlerini belirt.	www.undp.org/mdg ve www.mdgmonitor.org İndikatörlerin yerel MDG hedefleriyle olan ilgisini açıkla	Gold Standard Sürdürülebilir kalkınma indikatörleri	Azaltma önlemleri “zarar yok (do no harm)” tablosundan al ya da (-) skoru nötrlemek için azaltma önlemlerini belirt.
Hava Kalitesi				+
Su Miktarı ve Kalitesi				0
Toprak Yapısı				0
Diğer Kirleticiler				0
Biyolojik Çeşitlilik				0
İstihdam Kalitesi				+
Geçim				0
Ulaşılabilir ve temiz enerji hizmetlerine erişim				+
Kişisel ve Kurumsal Kapasite				+
İstihdam ve Gelir Sağlama				+
Ödemeler ve Yatırım Dengesi				0
Teknoloji Transferi ve Teknolojik özgüven				+

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

Paydaş sürdürülebilir kalkınma matrisi yorumları;

Samatlar Regülâtörü ve Hidroelektrik Santrali hakkında hiç olumsuz bir görüş yoktur. Çünkü enerji santrali çevreye ve proje bölgesine hiçbir şekilde zarar vermeyecektir. Bunlara ek olarak proje bölgenin sürdürülebilir kalkınmasına pozitif etkisi olacaktır

Paydaş Sürdürülebilir kalkınma anket formları paydaşlara dağıtılmış ve paydaşlar tarafından bağımsız olarak anket formları doldurulmuştur. Final skoru anketteki cevapların aritmetik ortalaması alınarak belirlenmiştir. Buna göre, herhangi negatif parametre bulunmamaktadır.

D. 3. Birleştirilmiş Sürdürülebilir Kalkınma Matrisi

İndikatör	Azaltma Önlemleri	MDG Hedeflerine Ulaşma	Seçilen Parametre ve Açıklama	Başlangıç Skoru
Gold Standard Sürdürülebilir Birleştirilmiş Sürdürülebilir Kalkınma Matrisi indikatörleri	Azaltma önlemleri “zarar yok (do no harm)” tablosundan al ya da (-) skoru nötrlemek için azaltma önlemlerini belirt	www.undp.or/mdg ve www.mdgmonitor.org İndikatörlerin yerel MDG hedefleriyle olan ilgisini açıkla	Proje geliştirici tarafından tanımlanan	<u>Negatif etki: (-)</u> <u>Pozitif etki: (+)</u> <u>Etkisiz: (0)</u>
Hava Kalitesi			Tonlarca SO _x ve NO _x Kömür ve yakıt tesislerinden kaydırılacaktır.	+
Su Miktarı ve Kalitesi				0
Toprak Yapısı				0
Diğer Kirleticiler				0

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

Biyolojik Çeşitlilik				0
İstihdam Kalitesi			Çalışanlar için eğitim	+
Geçim		MDG-1: Yerel istihdam ile	Sözleşmelerin sayısı ve türü	+
Ulaşılabilir ve temiz enerji hizmetlerine erişim				0
Kişisel ve Kurumsal Kapasite			Çalışanlar için eğitim	+
İstihdam ve Gelir Sağlama			İnşaat ve İşletme aşamasındaki çalışan sayısı	+
Ödemeler ve Yatırım Dengesi				+
Teknoloji Transferi ve Teknolojik özgüven			Her yıl eğitilen toplam işçi sayısı	+
Açıklamalar, veri kaynağı ve referanslar				
Hava Kalitesi	. Proje alanı ve yakın çevresinde bugüne kadar hava kalitesi tespitine yönelik bir çalışma yapılmamıştır. Proje alanı ve etki alanı çevresinde gelişmiş sanayi kuruluşları bulunmamaktadır. Bu nedenle bölgede sanayi kaynaklı hava kirliliği söz konusu değildir. Yerleşimin yoğun olduğu bölgelerde kirlilik yaratan başlıca faktörler ise, ısınmadan ve trafikten kaynaklanan emisyonlardır. Proje alanı ve yakın çevresinde bugüne kadar hava kalitesi tespitine yönelik bir çalışma yapılmamıştır. İl merkezinde 17.12.2006 tarihinde Hava Kalitesi İzleme İstasyonu kurulmuş olup günlük ilin Partikül Madde, SO₂ ölçümleri yapılmaktadır. ¹⁸ İnşaat aşamasında iş makinelerinden kaynaklanan emisyonun kontrol edilmesi için yeni ve bakımlı araçlar kullanılacaktır. Faaliyet sahibi tarafından gerekli önlemler alındığı takdirde iş makinelerinden kaynaklı meydana gelecek emisyonlar yönetmelik sınır değerlerini aşmayacağı öngörülmektedir. Projede sadece inşaat aşamasında toz emisyonu meydana gelecektir. İşletme aşamasında santralden kaynaklı bir			

¹⁸ Samatlar ÇED Raporu, sayfa 90

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

	emisy on oluşumu söz konusu olmayacaktır. Proje kapsamında kullanılacak kırma-yıkama-eleme tesisi; proje alanının membaında faaliyet sahibi tarafından planlanan Samatlar Regülatörü ve HES projeleri kapsamında işletilecek olan kum-çakıl ocaklarından temin edilecek malzemelerin de işlenmesinde kullanılacaktır. Proje kapsamında işletilecek olan kırma-yıkama-eleme tesisinde toz emisyon kaynağı olan tüm üniteler kapalı ortamda olacak ve bu üniteler için toz indirgeme sistemi kurulacaktır. Proje kapsamında yapılacak tüm çalışmalarda, meydana gelecek tozun minimize edilmesi amacıyla aşağıda belirtilen tedbirler alınacaktır. Savurma yapmadan yükleme ve boşaltma yapılmasına özen gösterilecektir, ☐ Proje ünite sahalarında (regülatör, HES vb.) çalışan araçlara hız sınırlaması getirilecektir, ☐ Çalışma sahalarında ve servis yollarında arozözlerle sulama çalışmaları yapılacaktır, ☐ Proje kapsamında işletilecek olan beton santralinde çimentolar silolarda depolanacak ve çevreye toz yayılması önlenecektir. ☐ Kırma-yıkama-eleme tesisi ve beton santrali tesislerinde toz emisyon kaynağı olan tüm üniteler (bunker, elek, bant) kapalı ortamda olacaktır. p¹⁹
Su Kalitesi ve Miktarı	Proje kapsamında önerilen Samatlar Regülatörü depolamasız olup, regülatörün Araç Çayı üzerinde kurulması ile meydana gelecek rezervuar alanı 8.000 m2 dir. Regülatör rezervuar alanı çok büyük olmayacağı için projenin işletmeye alınmasıyla su kalitesinde önemli bir değişiklik olmayacaktır. Ayrıca regülatör rezervuar alanı tamamı dere yatağı olup, rezervuar alanında her hangi bir yerleşim ya da özel mülkiyete ait arazi kalmamaktadır. Mevcut durumdaki su kalitesinde de enerji üretimi

¹⁹ Samatlar ÇED Raporu, sayfa106

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

	açısından bir sorun bulunmamaktadır. Samatlar Regülatörü depolamasız olduğu için regülatör göl alanı çok küçük olacaktır. Göl alanı çok küçük olacağı için işletme aşamasında; su tutma ve su tutmaya bağlı olarak su kalitesinde bir değişiklik, mikroklimatik değişiklikler söz konusu olmayacaktır. Faaliyetin işletme aşamasında Araç Çayı'na olabilecek etkisi, regülatör ile santral arasındaki su miktarının azalmasıdır. Ancak can suyu ve su hakları için bırakılacak sular ile bu etki en az seviyeye indirilecektir. HES'in işletilmesi aşamasında HES'de türbinlenen sular aynı kalitede ve debide Araç çayına tekrardan verilecektir. Bu nedenle HES'in işletilmesi aşamasında yüzey su kaynaklarına olumsuz bir etki söz konusu olmayacaktır.
Toprak Yapısı	Samatlar Regülatörü ve HES Projesi'nin planlandığı Araç ilçe arazilerin % 77,3'ü sığ ve çok sığ derinlikte olup % 84,9'u dik eğimli arazidir. İlçe topraklarının % 27'si işlenebilir tarım yapmaya elverişli I, II, III ve IV. sınıf arazilerdir (Kastamonu İl Çevre Durum Raporu, 2007).
Diğer Kirleticiler	a) Katı Atıklar: Evsel nitelikli katı atıklar içerisinde; yemek atıkları gibi organik kökenli atıklar, kağıt, cam, metal vb. atıklar bulunacaktır. Evsel nitelikli katı atıklar içerisinde; değerlendirilebilir (kağıt, cam, plastik, metal kutular vb.) sınıfına girenleri tekrar kullanılabilirlikleri göz önünde bulundurularak ayrı ayrı toplanacak, biriktirilecek ve çevre lisanslı ambalaj atığı alan tesislere verilerek bertaraf edilecektir. ²⁰ . İnşaat aşamasında oluşacak katı atıkların toplanması, biriktirilmesi ve uzaklaştırılması Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği'nde belirtildiği üzere yapılacaktır. Evsel nitelikli katı atıkların denizlere, göllere ve benzeri alıcı ortamlara, caddelere, ormanlara ve çevrenin olumsuz yönde etkilenmesine sebep olacak yerlere dökülmesi yasaktır. Bu doğrultuda proje kapsamında meydana gelecek katı atıkların toplanması ve taşınması Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine uygun olarak yapılacaktır. Proje kapsamında oluşacak katı atıklar şantiye tesisi sahasında bulundurulacak ağzı kapalı konteynirlarda biriktirilecektir. Araç Belediyesi ile yüklenici firma arasında bir protokol

²⁰ Samatlar ÇED Raporu, sayfa 125,126

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

	yapılarak, şantiye tesisinde biriktirilecek katı atıkların Araç Belediyesi Belediye tarafından alınması sağlanacaktır.²¹ b) Gürültü: Proje alanı çevresinde endüstri ve sanayi tesisi bulunmadığından dolayı önemli bir gürültü söz konusu değildir. Ancak proje alanının güneyinden geçen Karabük-Kastamonu karayolundan kaynaklı trafik gürültüsü söz konusudur. Yaban hayatı üzerinde, gürültü baskısı üreme faaliyetlerinde düşüşe neden olmaktadır. İnşaat aşamasında dinamitle patlatma yapılmayacağından dolayı yaban hayatı üzerine gürültüden kaynaklı herhangi bir stres oluşmayacaktır. Arazinin hazırlanmasından başlayarak ünitelerin açılmasına dek gerçekleştirilecek faaliyetler aşamasında iş makinelerinin kullanımından kaynaklı gürültü oluşumu söz konusu olacaktır. Arazinin hazırlanması ve inşaat aşamasında kullanılacak olan iş makinelerinin çalışması sonucu, gürültü oluşumu söz konusu olacaktır. Gürültü hesaplamalarında öncelikle iş makinelerinin her biri için motor gücünden yola çıkılarak ses gücü düzeyi hesaplanmıştır. Arazinin hazırlanması ve inşaat aşamasında; İş makinelerinin bakımı yapılarak gürültü düzeyleri düşürülmeye çalışılacaktır. İnşaat aşamasında makine ve ekipmanlarda meydana gelecek gürültüden çalışanları koruyabilmek ve gerektiğinde; 4857 sayılı İş Kanunu ve 09 Aralık 2003 tarih ve 25311 Sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren ”İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği” hükümlerine uyulacaktır.
Biyolojik Çeşitlilik	Proje kapsamında arazinin hazırlanması ve inşaat aşamasında yapılacak olan çalışmalar sırasında proje sahasındaki floralistik vejetasyon ortadan kalkacaktır. Ancak inşaat aşaması tamamlandıktan sonra proje alanı çevresinde topoğrafya ve bölge vejetasyona uygun peyzaj çalışmaları yapılacaktır. İnşaat döneminde, makro canlıların rahatsızlık faktörü nedeni ile yer değişikliği ve diğer olumsuz davranışlara maruz kalmamaları açısından iş makineleri ile çalışma zaman ve saatlerine dikkat edilecektir. İnşaat döneminde, hafriyat sonucu ortaya çıkan malzeme ile dolgu işlemleri, civarda bulunan fauna habitatlarının stabilizasyonunu bozmayacak şekilde minimize edilecektir. Projenin inşaat aşamasında Bern Sözleşmesi, 4915 sayılı Kara Avcılığı Kanunu ve

²¹ Samatlar ÇED Raporu, sayfa 126

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

	Yönetmeliklerine ve diğer ulusal ve uluslar arası sözleşme hükümlerine ve T.C. Çevre ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Av ve Yaban Hayatı Dairesi Başkanlığı'nın 26 Mayıs 2010 tarih ve 27592 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "2010-2011 Av Dönemi Merkez Av Komisyonu Kararı" hükümlerine uyulacaktır. Projenin inşaat ve işletme aşamalarında; 2872 sayılı Çevre kanunu ve ilgili yönetmelikler ile diğer mevzuat kapsamında çevrenin korunması ve kirliliğin önlenmesi için gerekli her türlü izinler alınacak ve ilgili yönetmeliklere uyulacaktır. Fauna türlerinde ise areal'i dar olan ve sabit yaşayan türler olumsuz etkilenecek bir miktar zarara uğrayacaktır, hareketli türler ise habitatlarını terk ederek çevredeki daha uygun alternatif yaşam alanlarına çekileceklerdir. ²²
İstihdam Kalitesi	Proje aktiviteleri ulusal ve bölgesel olarak direk veya dolaylı olarak çok sayıda fırsat yaratacaktır. Bütün çalışanlara güvenlik ve işletme hakkında gerekli eğitim verilecektir.
Geçim	Kaynaklardan elektrik üretimi özellikle kırsal bölgelerdeki yerel halka ek gelir getirmeyi, yoksullukla mücadeleyi ve ekonomik kalkınmayı hızlandıran bir yapıya sahiptir. Bölgedeki işletmeler ve taşeron firmalardan bu bölgeye yapılan ekonomik etki hakkında izleme yapıp rapor alınabilir.
Ulaşılabilir ve temiz enerji hizmetlerine erişim	Bölgesel bir enerji kaynağı olarak, hidrolojik enerji Türkiye'nin yüksek ithal bağımlılığını azaltmaya yardım edece ve buda enerji hizmetlerine ulaşımı arttıracaktır. Özellikle ithalat durup enerji fiyatları artacağı söylenen senaryolarda. IEA Türkiye'nin petrol ve gaz ithalat bağımlılığını eleştirmekte ve yenilenebilir enerjide gelişim talep etmektedir. Fakat enerji hizmetlerine erişimin artırılması yöre halkını etkilemeyecektir(elektriğin genel şebekeye verildiği surece) ve belli tüketiciler görevlendirilememesi için izleme yapılamayacaktır bu sebeple ortalama puan sıfır olarak verilmiştir.
Kişisel ve Kurumsal Kapasite	Proje bölgede yenilenebilir enerjilerin kullanımını teşvik edecektir. Bunun için genel bilgilendirme ve vasıf artırma çalışmaları gerekmektedir. Yöre halkı projenin gelişimi ve yürümesi için iş birliği içindedir. Yöre halkına paydaş

²² Samatlar ÇED Raporu, sayfa 115,174

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

	toplantısında proje tamamen tanıtıldı projenin ne kadar içinde oldukları anlatıldı. Santral çalışanlarının kapasitesi de aynı zamanda ölçülebilir bir etkidir. Eğitim ve pratikler gözetimin bir parçasıdır.
İstihdam ve Gelir Sağlama	Samatlar Regülâtörü ve HES projesinin inşaatında 100 vasıfsız işçi çalıştırılacaktır. Ve ayrıca 8 kişi santralin işletmesinde çalıştırılacaktır. ²³
Ödemeler ve Yatırım Dengesi	Proje Türkiye'nin enerji ithalat bağıllığını azaltma amacını güçlendirmektedir. Yenilebilir kaynaklardan elektrik üretimi tamamen herhangi bir dış kaynaktan bağımsızdır ve bu yüzden yatırım dengesine hiç bir etkisi yoktur. Bu konuda projenin pozitif etkisi için üretilen enerjinin doğal gaz ve petrol bakımından değeri hesaplanacaktır. Doğalgaz ve petrolden üretilen enerjilerin toplamı ve yüzdeleri resmi istatistiklerden alınacaktır.
Teknoloji Transferi ve Teknolojik özgüven	Proje sahibi bir Türk şirketi olarak GS VER projesinden gelen raporları göz önünde bulundurarak, Türk beceri, yetkinliği ve öz güveniyle yeni teknolojilere açıktır. Proje sahibi sahip olduğu tecrübelerle dayanarak bu yatırımı yapıp Türkiye'ye teknolojik olarak özgüven kazandırmayı düşünmektedirler.

BÖLÜM E. SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İZLEME PLANININ TARTIŞILMASI

Paydaşlar izleme planının nasıl yapılacağı hakkında hiç bir fikri yoktur. Fakat paydaşlara bu işin profesyonel bir iş olduğunu kendilerinden hiç bir yardım istenmeyeceğini ve ekstra hiç bir problemle karşılaşmayacakları anlatılmıştır. Proje sahibi izleme çalışmalarını kendisi yapacaktır.

²³ Samatlar ÇED Raporu, sayfa 121, 150

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

BÖLÜM F. BÖLGE HALKI BİLGİLENDİRMESİ GERİ BİLDİRİM SÜRECİNİN AÇIKLANMASI

Paydaş Toplantısının ardından, Proje Tasarım Dosyasını ve GS Pasaportu Haziran 2011 tarihine kadar tamamlanacaktır. Bu basamaklar tamamlandıktan sonra validasyon ve paydaş geri bildirim evresi başlayacaktır.

Paydaş Geribildirim evresi şunları içermelidir:

- Dokümanların (Paydaş Toplantı Raporu, Proje Tasarım Dosyası (PDD), GS Pasaportu) belirlenen Türk web sitesine yüklenmesi,
- Paydaş toplantısına davet edilen kişilere mevcut dokümanları ve prosedürü anlatmak ve onların yorumlarını almak amacıyla gönderilen mektuplar,
- Proje alanı ve yakın çevresine, mevcut dokümanlara internette, valilikte ve paydaş toplantı alanında (ya da alternatif diğer alanlarda) ulaşabileceklerine dair duyuru,
- Yerel çevre ve diğer ilgili STK'lara paydaş geri bildirim sürecince ulaşılabilecektir. Toplantıya katılmasalar dahi kendilerinin en azından görüşleri istenecektir
- Paydaş Geri Bildirimi sürecince, proje tanıtım dosyası tanıtılacak ve açıklanacaktır. Toplantı sürecince, projenin önemli yönleri gösterilecektir. Paydaşların proje hakkındaki yorumları dikkate alınacaktır.
- Paydaş Toplantısı Raporu Türkçe, Proje Tasarım Dosyası ve GS Pasaportu ise İngilizce olarak bulunmalıdır,
- Duyurular ve dokümanlar net iletişim bilgileri (adres, telefon, e-posta) içermelidir.

Paydaş geribildirim evresi 2 ay içerisinde (Temmuz/Ağustos 2011) tamamlanmalıdır.

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

EK-1. Orjinal Katılımcı Listesi

KASTAMONU İLİ ARAÇ İLÇESİ SAMATLAR REGÜLÂTÖRÜ VE HES PROJESİ PAYDAŞ TOPLANTISI KATILIM LİSTESİ 28.07.2010

AD-SOYAD	KURUM	ADRES	TEL/FAKS	E-POSTA	İMZA
Sakon ÜSTÜN	muhhtar	müdürlük köyü			
Eyüp Baskurt		Kayabası köyü			
Eyüp Taşöz	muhhtar	Kayabası köyü	0538 518 4121		
Yusuf ÜNAL		Balgılıhisar köyü			

The Gold Standard
Premium quality carbon credits

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

EK- 2. Orjinal Değerlendirme Formu

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

DEĞERLENDİRME FORMU

SAMATLAR REGÜLATÖRÜ VE HİDRO ELEKTİRİK SANTRALİ PROJESİ
HALKIN KATILIMI TOPLANTISI, 28.07.2010, İĞDİR MERKEZ KÖYÜ

Ad Soyad	İsmail Kerton
Toplantı hakkındaki izlenimleriniz nelerdir?	Proje hakkında karışıklı. İrtibatlar güzel geçti.
Projenin beğendiğiniz yönleri nelerdir?	İş imkanı olması ve de bölgeye zararlı bir yön bulunmaması
Projenin beğenmediğiniz yönleri nelerdir?	X
İmza	

DEĞERLENDİRME FORMU

SAMATLAR REGÜLATÖRÜ VE HİDRO ELEKTİRİK SANTRALİ PROJESİ
HALKIN KATILIMI TOPLANTISI, 28.07.2010, İĞDİR MERKEZ KÖYÜ

Ad Soyad	Mustafa Yörük
Toplantı hakkındaki izlenimleriniz nelerdir?	Olumlu geçti
Projenin beğendiğiniz yönleri nelerdir?	Bölgeye getireceği iş imkanı
Projenin beğenmediğiniz yönleri nelerdir?	Olumsuz bir etki bırakmadı
İmza	

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

DEĞERLENDİRME FORMU

SAMATLAR REGÜLATÖRÜ VE HİDRO ELEKTİRİK SANTRALİ PROJESİ
HALKIN KATILIMI TOPLANTISI, 28.07.2010, İĞDİR MERKEZ KÖYÜ

Ad Soyad	Mehmet Fıratlı
Toplantı hakkındaki izlenimleriniz nelerdir?	İyi
Projenin beğendiğiniz yönleri nelerdir?	İçerik - Etkeneç Dostu
Projenin beğenmediğiniz yönleri nelerdir?	Berhavan Kuru
İmza	

Gold Standard Local Stakeholder Consultation Report

Main sponsors

firstclimate²

climatecare

 TFS Green
Part of Tradition

TRICORONA

one carbon

Supporting Sponsors

-essent

 south pole

 myclimate
Protect our planet

 BNP PARIBAS

Developers Gold Standard version two

ECOFYS

Industrie Service

FiELD
Foundation for International
Environmental Law and Development